

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.

Főmunkatárs:
HERBOLY FERENC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.

Fiókiadóhivatal:
Kassa, Fő-u. 45. (Breitner
papírkereskedés).

Telefonszám: 150.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Vidéki szerkesztőségek és
kiadóhivatalok:

Sárosvárm.: Eperjes, Bártfa
Szepesvárm.: Lőcse, Igló.

Előfizetési árak.

Egy évre . . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K — f.
Negyedévre . . . 3 K 50 f.

Vidéki előfizetőknek havonta
50 fill. bélyegköltéssel több.

Megjelenik mindennap
déltűn 5 órakor.

Osztrák ütőkártya.

Kassa, okt. 7.

Az idők hívó szózatát követte az a százezer főnyi tömeg, mely tegnap a vértanúk sírjához zarándokolt s az alvó szabadsághősöket költögette. Az idők lelke rezdült meg a szent esküvésben, melyet az óriási néptömeg lelkesedése mámorában a mártirhalállal megpecsételt nemzeti becsületre tett. Meghallják-e Bécsben, hogy a nemzet már a gyilkos erőszak áldozatainak sírján kopogtat, megértik-e, hogy százezrek esküvése vérszerződés a szabadság védelmére? Hogy a nemzet fia a gyászos vég dicsőítésével lelkükbe fogadták az önfeláldozás utolsó stációjának gondolatát — melynél végzetesebb halandó embert már nem érhet?

Hinni nem tudjuk, hogy az éber és szemfüles kamarilla figyelmét elkerülte volna a tegnapi impozáns mementó. Jól látta, jól tudta, hogy az a valódi népakarat, mely tegnap a hősök sírjánál keresett és talált erőt a kitartáshoz, bizalmat a győzelemhez. Hanem azért nem ocsudott fel gonosz ábrándjaiból. Még ezek után is bizik, hogy a lealázás után, a nemzet letörése sikerülni fog. Csakhogy elfelejtik, hogy a bécsi audiencia megszegyenítése készületlenül érte a nemzetet, míg az erőszakot már szervezkedve egy táborba olvadva várjuk. Egy táborban elkészülve a legrosszszababra!

És ezzel a hatalmas erővel szemben, mely a magyarok nevét annyi évszázadon át, oly sokszor dicsővé avatta a világhistóriában, ezzel szemben egy koncul oda dobott jelszó által mozgosított tömeg erejében biznak. Azt hiszi Kristóffy, hogy ha cifra nyeret aggat a nemzetközi szociálistusra, mint gyepő tartó, menten el is tiporja vele a nemzeti akaratot. Gonosz terve napról-napra jobban és jobban meghiusul. A munkásság szerte az országban hazafias pártok mellé sorakozik. Becsülete, lelki ösmerete felébred és elszakítja magát a Bokányi-Fejérváry porázon vezetett öntudatos magyar nép. Felébred a világ polgárság, nemzetköziség édes mérgével elkábított munkás osztály, mert tudatára jön annak,

hogy ha hazája elveszett, a népjogokat nincs kitől várnia. Jogot osztogató erőszakos zsarnokot a világtörténelem még eddig nem ösmer. Ösmeri azonban az önkény azon csselfogását, üszköt dob a mélységekbe, hogy azzal együtt alapjából felforgassa, elpusztítsa a jogok már meglevő alkotmányát.

Osztrák ütőkártya az általános választói jog. Gyalázat a magyar kézre, mely most kezébe ragadta, csupán azért, hogy alkotmányunkkal üzött hazárdjátékban a nemzet legyen a vesztes fél. Majd ha a merényletet megtoroltuk, ha a nemzet küzdelmes harcát megvívta, a népjogok törvénybe igtatását garantálja a függetlenségi párt, mely mint a legnagyobb parlamenti párt megvalósítja az általános választói jogot. Ebben bizhatnak a magyar munkások. De addig is az alkotmányt kell előbb megmenteni, melyre Bécs minden fűrfangjával, gonoszságával rátört. M.

Új választások előtt. A mamelukok rémülete. A gróf, a gróf vizbe esett...

— Fővárosi tudósítónk telefonjelentései. —

Kassa, október 7.

A szabadelvű párti kulancok között szörnyű a rémület. Tisza István hadat üzent Kristóffy „elvtárs“ urnak s most nem tudják mit csináljanak, Tisza István gróf a legutóbbi választáson is alig birta megmenteni a szétszórt szabadelvű pártot, pedig akkor még rendelkezésre állott a kormányelnöki pártkassza és a bárosítások révén összegyűlt egyéb titkos alaptőkéskek. Most ennek is lűttek. S ráadásul nekitámad egyetlen reménységüknek, a darabont-kormány-nak. Szóval a gróf, a gróf pártjával együtt vizbe esett. . . A jajgató khórust fújják is már a megrémült mamelukok s kiki siet megmenteni elázott bőrét, illetve mandátumot. Persze hogy azután a szabadelvű párt bomlik, mint az oldott kéve hull széjjel.

Az ügyvivő-kormány ma különben flastromot ragaszt a mamelukok sebeire. Nem lesz házfelosztás októberben, csak később decemberben választanak. Pedig jobb minél hamarább. A nemzet készen áll, hogy kiirtsa a kétszínű párt irmagját is.

Mai híreink ezek:

Budapest, október 7.

Házfelosztás.

A kormány körében határozottan cáfmegolják, hogy az október 10-iki képviselőházi ülésen az országgyűlést fel fogják oszlatni. Október 10-én — ugymond — csak ujabban egy hónapra fogják elnapolni a házat és ha ezalatt nem sikerül a válságot kedvező módon megoldani, kerül a sor a házfelosztásra, úgy, hogy újév táján új téli választásokra lehet kilátás.

A szabadelvűpárt bomlása.

A szabadelvűpárt hétfői ülésén rendkívül érdekes események készülődnek. A pártnak Fejérváryhoz szító tagjai részéről indítvány fog benyújtani, hogy az általános és titkos választói jog tétessék pártkérdéssé. Több olyan képviselő, aki a pártból a közelmúltban kilépett vagy más párthoz csatlakozott, kijelentette, hogy abban az esetben, ha az általános és titkos választói jog pártkérdéssé tétetné, visszatér a szabadelvűpártba! Viszont Tisza és vele 18—25 személyes hive ki fog lépni a pártból. A dolog nagyon valószínű, mivel már ma is bizonyosnak tekinthető, hogy a kérdést nagy szótöbbséggel kötelező programponntá teszik. Ennek az állásfoglalásnak nagyon sok áldozata lesz, akik ugyanis végleg fognak visszavonulni a politikától.

Beteg királyi herceg.

Kistapolcsányról jelentik, hogy József királyi herceg legidősebb fia, Mátyás királyi herceg, súlyosan megbetegedett. Állapota komoly aggodalmakra ad okot.

Hazafiatlan kaszinó.

Nyitráról jelentik, a Magyar Tudósítónak, hogy ott nagy megbotránkozást keltett, hogy a nyitrai szabadelvűpárti kaszinóban kárörvendően nyilatkoztak a nevezetes bécsi audienciáról. Szatmáry István megyei árvaszéki elnök beszélt el a dolgot és úgy került a dolog a nyitrai lapokba is. Szatmáry hivatalos lapjában ma erre kijelentette, hogy Steiner Gyula vármegyei aljegyző, aki a hirt a lapokkal közölte, rágalmazó szándékkal terjeszti a hazug mesét. Az ügynek folytatása lesz.

SZŐRMEÁRÚK

Dús raktár és mérték utáni rendelés szerint.

Utazó bundák, városi kabátok, szörme lábzsák, gazdasági rövid kabátok, női szörme zsakettok mérték után a legdivatosabb szörmekből. Női stollagallérok és boák, dús választékban.

Szoha és Bugarszky

cég Kassa, Főutca 28. sz. saját ház.

A cég nagy raktára a legelsőrangú fővárosi cégekkel vetekedik. Jutányos árak.

Osztárakosított közös tisztikar. Hadügyminiszternek magyar fiu nem kell.

Kassa, okt. 7.

A szabadelvűpárt kilences bizottságának katonai programjában egyik sarkalatos pont gyanánt szerepel, hogy a magyar honossági tisztet magyarországi közös ezredkehez vonják be. A bécsi hadvezetőség, dacára annak, hogy e tekintetben megállapodás történt a hadügyminiszter és Fejérváry között — legkevésbé sem gondol arra, hogy ezt a kötelező megállapodást bevaltsa.

Pittreich hadügyminiszter kedves érvelése, hogy kevés a magyar tiszt a közös hadseregben, nincs mit áthelyezni. Hogy azonban miért kevés a magyar tiszt, arról nem beszél a hadügyminiszter. Egy fővárosi lap „most kipattantotta a titok kulcsát. Nincs magyar tiszt, mert nem akarják, hogy legyen. A drága pénzen fölállított és a szabadelvűpárt részéről nagy üdvölgéssel fogadott magyarországi kadétiskolák végzett növendékei közül csak elenyészően csekély számú fiatal tisztet osztanak be a közös hadseregbe, a többiek a honvédséghez kerülnek

Persze, hogy nincs elegendő magyar tiszt, ha a hadügyminiszternek magyar fiu nem kell. Példa reá a kassai kadetiskola, a melyet Stras-ból hoztak Kassára. A magyar fiúk csekély töredéke jutott a közös hadsereg tisztikarába, ellenben az osztárak származásuk kevés kivétellel mind a közös tisztikarba osztattak be, s a „Landwehr“ az osztárak honvédségnek alig jutott valami. Mikor a kijátszás és szőszegés ily nyilvánvaló, a bécsi hadvezetőség elosztárakosító törekvését csak az önálló magyar nyelvű, magyar vezényszóval felnevelt hadsereg döntheti meg. A hadügyminiszter csalafintaságát leleplező jelentés különben így hangzik:

Amidőn még báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter volt, megegyezett a közös hadügyminiszterrel, hogy a magyar katonai intézetekből kikerült ifjak közül ötven százalékot átvesz a közös hadügyminiszter és beosztja őket a közös hadseregbe. E megegyezés alapján fel is állították az új magyar katonai nevelőintézeteket és azok megkezdték működésüket s e közben Nyiri lett a honvédelmi miniszter és a tisztí vizsgák után átrít a hadügyminiszterhez, hogy a kikötött 50 százalék magyar ifjut vegye át és ossza be a közös hadseregbe. Ezt a kérést többször megsürgette, de mindannyiszor eredménytelenül. A hadügyminiszter a helyett, hogy eleget tett volna elvállalt kötelességének, ravasz intrikákkal kivitte az udvarnál, hogy ráirtak Nyiri-re, hogy ötven százalék helyett csak tíz százalékot vesz át a hadügyminiszter.

Podolin—orlói vasut.

(Felső-Szepesség gazdasági érdeke.)

— A Napló tudósítójától. —

Kassa, október 7.

A Podolin-orlói vasut kiépítésének ügye ismét aktuális lett, sőt úgy látszik, hogy végtére a komoly megvalósulás stádiumába jutott. Ennek a vasutnak ki kell épülnie, mert eminens érdeke ez a Felső-Szepességnek és stratégiai szempontból meg ugyyszólván nélkülözhetetlen összeköttetés a határszéllel.

Maga báró Beck tábornagy, a legbefolyásosabb katonai tekintély nyilatkozott úgy, hogy a hadvezetőség a maga részéről is latba fogja vetni a vasut kiépítése érdekében. Az annak idején följegyzett kijelentése szőszertint magyar fordításban így hangzik:

„A podolin-orlói h. é. vasut kiépítése hadászati szempontból azért is bir nagy fontossággal, mert abban a percben, amidőn az első mozdony Orlóra fog berobogni, szükségképen meg kell tenni az első kapavágást

a Poprad-dobsinai vasut létesítése tekintetében, amennyiben ez volna a legközelebbi összeköttetés Budapes. főváros és Gácsország között.“

Ez a nyilatkozat két-három év előtt történt, amikor a hadvezetőség tényleg közben járt a vasut ügyében. Ha most a beavatkozás elmaradna, ami a változott viszonyokra való tekintettel és főleg Oroszország jelenlegi helyzetét figyelembe véve, épen nem lehetetlen, ennek a vasutnak kiépítése még sem maradhat el.

Ugy tudjuk, hogy az október 12-iki őszi közgyűlés veszi tárgyalás alá az engedményesek részéről beadott kérvényt, melyben azok 30,000 korona törzsrészvény jegyzésére hívják fel a vármegyét. Ha a megyének meg van a szükséges fedezete, akkor valószínűleg alig fog akadni bizottsági tag, aki a kérvény ellen felszólalna; de tegyük fel, hogy nincs fedezete, hát ebben az esetben elő kell azt teremteni.

A Felső-Szepesség megérdemli ezt a látszólagos áldozatot, mely minden valószínűség szerint bőven fog kamatozni.

A szárnyaskerek megmozdult.

(Vasutasok gyűlése Kassán.)

— A „Napló“ tudósítójától. —

Kassa, október 7.

A modern jogállam egyik legsarkalatosabb lapelve a gyülekezési és egyesülési szabadság.

A magyar állam legkevésbé megbízható elemei, a nemzetközi szociáldemokraták és a nemzetiségek korlátlanul aknázhatták ki ezt a szabadságot még a magyarság ellen is, amíg a magyar nép olyan megbízható és lelkes fiait, mint a vasutasok, évekig hiába kérvényeztek és könyörögtek az egyesülési szabadságért.

A szabadelvű párturalom, amely hü eszközt és szavazó-gépet látott a vasutasok ezreiben, mindig meg tudta akadályozni, hogy a vasutasok a szolgálati pragmatikát és az egyesülési jogot megkapják. Így ebben a derék hatalmas testületben évtizedek óta halmozódott föl a titkos elégtelenség, amelyet hófokra szított az a körülmény, hogy érdekeik védtelenül voltak kiszolgáltatva a mindenkori kormány korumpáló önkényének.

A világraszóló vasuti sztrájkban végre kifejezést talált a vasutasok jogos fölháborodása. Újabb szenvedések és üldöztetések után végre kivívták az egyesülési és gyülekezési jogot, mert a Vasutasok Országos Szövetsége alakulóban van és már 25-öd ki fiók keletkezett, amelyek eddig 20 ezer tagot gyűjtöttek.

Kassán holnap lesz az alakuló gyűlés. A szervezkedés, amelyet Zombory János, Závodszy Béla és Fedák Béla kezdeményezett, teljes sikerre vezetett, mert holnap délután 4 órakor 300 kartárs nevében fogják kimondani az alakulást a vasuti kuglizó helyiségeiben.

Üdvözljük a kassai és vidéki vasutasokat férfias és céltudatos mozgalmuk eredményes voltáért!

Kassai festőművészek tárlata.

(Művészek a boltablakokban.)

Kassa, október 7.

Kassán újabban a festőművészet egészen különös módon keresi föl a nyilvánosságot: a főutcai nagyobb kirakatokban mutatkozik be a laikus közönségnek. Valóságos kirakati tárlat keletkezett így a főutcán, amelyben jeles munkák, selejtes piaci portékával váltakoznak. Amíg Hradil-Halász Elemérnek a Maurer Adolf-féle kirakatban levő művészi ihletésű, hangulatos tájképei igaz gyönyörűséget keltenek, a Strausz-féle kirakatban kiállított kontár kópiák mosolyra készítenek még a laikus nézőt is. A kedélyes lengyel szá-

badsághősnek, Buttkiewicz Tódornak naiv festészeiről nem is szólunk.

Kevesen tudják, hogy Kassán a festészet terén igazán figyelemre méltó művészi produkció keletkezett. Handmann Adolf műtermében a jeles alkotások egész sora van fölhalmozva, ezek között olyan művek is, amelyek müncheni, párisi és berlini tárlatokon a komoly kritika legteljesebb elismerését vívták ki. Handmann tavaly állami ösztöndíjjal művészi tanulmányutat tett, amely tehetségét nagyban fejlesztette és megérlelte.

Egy másik nagytehetségű művésznök Lengyel Reinfuss Ede szentlászló-utcai intim atelierjében szintén egy csomó új és sikerült alkotást rejteget. Csataképeit, állattanulmányait és zsánerdolgait szükségtelen a kassai közönség előtt különösen kiemelni.

Csendben, de serényen dolgozik a mi kiváló Halász-Hradik Elemérünk is, akinek újabb alkotásaiban folytonos emelkedést lehet konstatálni. Ezeken kívül még több tehetséges műkedvelő dolgozik most Kassán, úgy hogy tulzás nélkül állíthatjuk, hogy városunkban önmagától egy kis művészi kolónia keletkezett, amelynek egyetlen baja, hogy nincsen tere az érvényesülésre, mert nincsen tárlat, amelyen művészi produkcióját kiállíthatná.

Felvetjük az eszmét: álljanak össze a kassai művészek, fogjanak össze a vidéken élőkkel, például Szinyei-Merse Pállal és Csordákkal és keressenek egy megfelelő helyiséget, ahol a karácsonyi vásár előtt kiállítás rendezhetnének. Erre a célra alkalmas volna a nagykaszinó nagyterme is. A kassai művészek kiállítását ugyan könnyebb lett volna megcsinálni, ha az a kultureszarnok létesült volna, amelynek tervét Eder Ödön buktatta meg a városi közgyűlésen — de a helyiség kérdésén kívül minden körülmény kedvezne a művészi vállalkozásnak, amely a kassai közönség művészi izlését nagyban fejlesztené és nemesítené.

Tömörüljenek a művészek már most az eszme kivételére, mert az előkészület és tüzetes megbeszélés meglehetősen sok időt igényel.

A bürokrata-rendszer öl.

(A kassai iparoskör megalakulása.)

Kassa, október 7.

Régen figyeljük a kassai iparos osztály életét s mindenkor megdöbbenve konstatáltuk a hervadás jeleit. Az egykor virágzó kassai kéziipar folytonosan hanyatlak, az iparosok pedig még nem régebbe is számottevő jelentőségüket elvesztették. A társadalmi életben valamikor Kassa legtekintélyesebb polgárai voltak az iparosok, ma — fájdalom — egy kis hivatalnok is többet számít, többet szerepel. A hanyatlás okaira már ismételtelen rámutattunk, s most is fenntartjuk, hogy nemcsak a gazdasági pangás, hanem főleg a testületi szellem szürkesége idézte elő. A testületi szellem-ápolását az ipartestület volna hivatva teljesíteni. A helyett mit látunk? A jelenlegi vezetőség a közel elődök rossz példája után indulva hatóságot csinált az ipartestületből, s az iparosok nagy családját egyszerűen rideg bürokratizmussal kormányozza. Hiányzik az érdekszövetség melegsége, a hivatalos funkciókon túlterjedő élénk érdeklődés iparosaink ügyes-bajos dolga iránt, az akták rengetegében, a hivatalos helyiség ridegségében elveszett a társadalmi téren való kötelezettségek értéke az ipartestületből s a vezető, gyámolító, védő, kezdeményező, gondolat érlelő intézményből — hivatal, hatóság lett.

A közvetlenség hiánya persze lassan elidegenítette az iparosokat testületüktől s megtörtént, amire alig van példa, hogy az iparosok új szervezkedési alapot keresnek az osztálytudat, ébrentartása, érdekeik hatóságosabb védelmezése végett. Az új szervezet a kassai „Iparosok Köre“, mely október hó 15-én fog véglegesen megalakulni. Szerencsét és állandó munkakedvet kívánunk az új iparos körnek, óhajtjuk, hogy

oly szerve legyen az iparosztálynak, mely harmonikusan kiegészíti az ipartestület hiányait. Az iparosok jól teszik, ha társadalmi téren szervezkednek, a mult hibáit még van idő pótolni s nem lehetetlen, hogy az Iparoskör égisze alatt rekonsztrálódik a kassai iparosok számottevő jelentősége. Az iparoskör sikerét nagyban elősegíti majd, hogy a kör-helyiség kaszinó jelleggel fog birni.

HIREK.

— **Közgyűlés.** A kertületi betegsegélyző-pénztár holnap vasárnap délután rendkívüli közgyűlést tart, amelyen fontos kérdések kerülnek tárgyalásra. Ha a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, a közgyűlést alapszabályszerűleg e hó 15-én tartják meg, tekintet nélkül a megjelentek számára.

— **Gyászünnepe.** A kassai közigazgatási tanfolyam hallgatói f. hó 6-án az aradi vértanuk emlékére a jogakadémiai épületben nagy számu közönség jelenlétében hazafias kegyeletük lerovására ünnepélyt rendeztek a következő műsorral: Himnusz, énekelte az ifjuság; Farkas Sándor egyleti elnök szép szavakkal emlékezett meg a mai napról. Hatásosan szavalta el Nádasdy József az „aradi golgota” című költeményt. Ipy Gyula érdekes felolvasásban méltatta az aradi vértanukat. Beller Lajos Ábrányi Emil „Október 6” című költeményt szavalta el lelkesedéssel és végül a „Szózat” és „Kossuth Lajos azt izente” akkordjai mellett osztott szót a hazafias ifjuság. A kassai közp. igazgatási tanfolyam hallgatói koszorut küldöttek az „Aradi vértanuk” emlékszoberára.

— **Elhunyt tanácselnök.** Irányi Fekete Ödön, a kassai kir. ítélőtábla nyugalmazott tanácselnöke, a Lipót-rend lovagja 63 éves korában Abauj-Szkárosi birtokán meghalt. Temetése e hó 9-én történik ugyanott.

— **Éretlen zöld politika.** Ezeket a határozottan jellemző szavakat az ügyvivő-kormány eddigi bölcs ténykedéséről nem mi mondjuk, hanem Tisza István, tehát kormányparti szempontból eléggé kompetens ember. Az ellenzék ugyan már rég hangoztatott ilyesfélét, de hát ő rá könnyen ráfoghatják, hogy elfogultságból beszél. De Tisza István ajakáról elröppenve felette kellemetlen lehet ez a vád, mert ő legfeljebb a kormány javára szokott elfogult lenni. Sőt azt sem lehet róla jó lélekkel mondani, hogy felette szíven hordaná a haza sorsát, vagy hogy különös lelkiismeretességgel kommentálna a magyar közjogot, vagy hogy éppen repeső örömmel szemlélgetné az általános nemzeti felbuzdulást. Mindebből pedig eléggé világosan lehet sejteni, mi mindent tartogathat a Kristóffy-anizmus a magyar nemzet számára, ha már Tisza Istvánt is elfogja a káromkodás...

— **Keresztény-szociális népgyűlés.** A kassai keresztény munkás-egylet holnap vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg népgyűlését a löcsei házi polgári kör nagytermében. A központi pártvezetőség megbízásából Haller István, az Igaz Szó szerkesztője fog felszólalni. A gyűlés, mely iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg, rendkívül érdekesnek ígérkezik, mivel a függetlenségi párt is képviselve lesz rajta.

— **Kereskedők gyászünnepe.** A kassai kereskedők köre az aradi vértanuk emlékére holnap vasárnap e hó 8-án délelőtt 11 órakor hazafias gyászünnepelet tart a következő műsorról: 1. Himnusz. 2. Ünnepi beszéd 3. Requiem, Barta Lajostól, szavalja Hajnóczky Árpád. 4. Tárogató cimbalom kísérettel. 5. Szózat, éneklé a közönség. Vendégeket szívesen látnak.

Rádium.

Már a régiek sejtettek némely ritka ásványvizben oly titkos gyógyerőt, melyet mágneses jelenségekkel magyaráztak. Az igazi okot azonban csak a legújabb korban ismerték meg, amidőn néhány gyógyforrásban rádiumot fedeztek fel. Hazánkban ezen csodás elem eddig egyedül a Schmidthauer-féle **IGMANDI** keserűvizben találtak, s így érthető a vele elérhető meglepő gyógyeredmény. Már fél pohárral használva eltávolítja a gyomorban és belekben fészkelő sokféle komoly betegség csiráját s ezzel elejét veszi a baj kifejlődésének. Mint ivó-kúra gyomor- és bélbajokban, továbbá **elkövéredés, szívelhajasodás** s azzal járó **fulladásnál, sárgaság, máj- és lepdaganat, cukorbetegség, aranyér, csúsz és köszvény** stb. kitűnő eredménnyel használható. Kapható mindenütt. Nagy üveg 50 f, kis üveg 30 fillér. Főszéktulajdonos: **SCHMIDTHAUER LAJOS** gyógyszerész, Komáromban

— **Téli sportélet.** A kassai Jogász Sport-Egylet tegnap délután 6 órakor kezdte meg téli tornaóráit a főreáliskola sörházutcai nagy tornateremben, ahol a modern, kitűnő szereket már felállították. A tornaórák hetenként háromszor minden kedden, csütörtökön és szombaton délután 6 órától 8 óráig lesznek megtartva. Külön csoport alakult a haladók és külön a kezdők tanítására az agilis ügyvezető, Rende Károly vezetése mellett. A tornaórákon a nemes vivósportot is intenzív módon fogják művelni. Tegnap kassai sportférfaik nagy számban vettek részt a megnyitó órán, de jelentkezőket még mindig szívesen fogadnak, mivel a K. J. S. E. a téli évad alatt egy nagyszabásu, tömegeivel imponáló nyilvános disztornát akar rendezni. Ebben az irányban fáradoznak most Kaiser Sándor és Urbán Pál elnökök.

— **A tüdővész új gyógymódja.** A Párisban nemzetközi tuberkulózis elleni kongresszus tegnapi ülésén Behring német tanár, a róla elnevezett difteria elleni szérum feltalálója, azt a szenzációs kijelentést tette, hogy felfedezte a tuberkulózis gyógykezelésének új módját.

Behring tanár kijelentette azután, hogy új gyógyszerének titkát a jövő év augusztusában nyilvánosságra hozza; ez sem nem szérum, sem oltóanyag, sem a betegséget megelőző szer, hanem tényleg gyógyszer.

A gyógyszer titkát — folytatta Behring — egyelőre magamnak tartom épp úgy, mint tettem annak idején a difteritisz-szérummal. A kellő időben mindenki ismerni fogja a methodust, csak úgy, mint Roux és Methnikov, kikkel közöltem már. Alkalmazását az orvosok gondjaira fogom bízni, anélkül azonban, hogy tulajdonképeni természetét elárulnám. Azt hiszem, méltányos lesz, hogy az ebből származó előnyöket magam részére biztosítsam, mert így lehetséges lesz, hogy azt, ha kell, tökéletesísem. Többet ma nem mondhatok, csak azt, hogy hiszem, hogy a tüdővész gyógyszerét felfedeztem és csak azt kérem, hogy augusztusig határidőt, adjanak, amelyre okvetlenül szükségem van, mielőtt gyógymódomat megismertetném. A mai naptól kezdve azonban mindazoknak a szerencsétleneknek, kik ebben a rettenetes betegségben szenvednek, reményük lehet a teljes gyógyulásra.

— **Egy kassai urinő öngyilkossága.** A budapesti Ferenckörút 44. számú házában özv. *Sztaszkievich* Ferencné nevelt leánya, *Boránt* Gézané tegnap agyonlőtte magát. Husz év előtt fogadta örökbe a tegnap öngyilkossá lett asszonyt, aki néhány év előtt fogadott szülei ellenzése dacára felesége lett Boránt Gézának, a kassa—oderbergi vasutnak Kassán szolgáló gyakornokának. A fogadott apa, Sztaszkievich százados tavaly ősszel meghalt. Borántné azóta nem látta fogadott anyját. E napokban meglátogatta Budapesten és semmi feltűnő szomorúságot nem árult el, amíg az urától levelet kapott, amely nagyon leverte. A századosnénak tegnap délelben vee dége volt és ezalatt lötte magát föbe Borántné. Halálának oka ismeretlen.

— **Uj vasut megyénkben.** Abauj-Tornamegyének délnyugati részeinek gazdasági élete évek óta pangott, mert vasuti összeköttetések hiányában terményeit nem tudta értékesíteni. A megyének Krasznikvajda körül fekvő községeiben ezért ujabban mind ijjesztőbb mérvüket öltött az Amerikába való kivándorlás is. Ezen a gazdasági rákfenén, amely szinmagyar községeket sorvasztott el, segíteni fog a bodvavölgyi helyi érdekű vasut részvénytársaság legújabb terve. A Szendrőkirálykut-pusztai állomástól kiágazólag, amely állomás Borsodmegyében fekszik,

szintén helyiérdekű mellékvonalát tervez, amely Nemes, Rakacsaszend, Rakacs és Szászfa községek határait át Krasznikvajdáig fog vezetni. Az utóbbi két község Abauj-Tornamegyében fekszik. Az új helyiérdekű vasut 0.70 méteres keskeny nyomtávú gőz és motoros üzemre lesz berendezve. A kereskedelemügyi miniszter az előmunkálati engedélyt e napokban adta meg, és most csak az kívánatos, hogy a 18 kilométer hosszúságú vonal mielőbb kiépüljön. A vidék gazdasági életének nagy lendületet fog adni, azonban Kassára nézve az új vonal nem lesz kedvező, mert Krasznikvajda környékének kereskedelmét és forgalmát Miskolc felé fogja terelni.

— **Szörmeipar Kassán.** Vessük szívtünkbe, hogy minden ami magyar, pártolásra érdemes. Most is, mikor szervezkedik a magyarság az idegen hatalom ellen, pénzünket ne vigyük külföldre. Ime egy példa. A szörmeárúért rengeteg pénz megy külföldre — pedig a magyar szücsipar a külföldivel nagyon is versenyképes. A felvidéki arisztokrata és előkelő közönség gyönyörű raktárt talál mindenféle szörmeárúban *Szoha és Bugárszky* kassai szücsipar kereskedésében (Fő-utca 28.) Itt oly gazdag az anyag, hogy a bécsi, berlini piacot felülmulja. A magyarság szempontjából is ajánljuk az érdemes, régi céget pártfogásra.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Vasárnap: *Kurucz fufang*; (énekes színmű.) este *Mulató istenek.*

Hétfő: *Mulató istenek.*

Kedden: páratlan bérletben, *Mukányi*, (Vigjáték.)

Szerdán: páros bérletben, *Erősek és gyengék*, (Színmű.)

Csütörtökön: páratlan bérletben, *Erősek és gyengék*, (Színmű.)

Pénteken: páros bérletben, *Boccaccio*, (Operette)

Szombaton: páratlan bérletben, *János vitéz.*

— **Tüntetés a színházban.** Az a kis számu közönség, mely tegnap, október hatodikán ünnepelni gyűlt egybe, lelkes tüntetéssel kísérte Bacsányi hazafias vonatkozású tirádáit. Lelkesülten percekig tapsolt a közönség dr. Fényes Samu remek színművének, tüzes ihletétől áthatva zajos éljenzéssel honorálta a színészek derék játékát.

— **A Csöppség.** Dr. Fényes Samu személyes vezetése mellett folynak jelenleg a Csöppség próbái a budapesti Magyar Színházban. A bemutató szombaton, e hó 14-én lesz és fővárosi irodalmi körökben nagy érdeklődéssel néznek a Kurucz Feja Dávid, Bacsányi és Megváltó szerzőjének legújabb színpadi műve elé, amely az első vigjátéka, erős bohózatos és énekes elemekkel vegyítve.

Nagyban fogja növelni a magyar tárgyú vigjáték bemutatójának érdekességét, hogy a címszerepet M. Harmat Hedvig asszony, a Vigszínház szerepléséből jól ismert, jeles ifju művésznő fogja mint vendég játszani. A vendégművésznő mellett az új darab főszereplői: Ráthonyi, Boross, Megyeri, Giréthy, Sajó Géza, Örley Flóra, Tóth Stefi és Tallián Anna stb. Kassáról sokan készülnek fölmenni a bemutatóra.

Rogozsán Antal

nagy vendéglője

Budapest, IV. Gerlóczy-utca 2. sz.

A kassaiak, Abauj-Torna és Sáros-megyebeliak egyetlen találkozó helye a fővárosban. — Kitűnő és olcsó ételek, felséges jó borok. Kassai és felvidéki lapok.

Frisch Samu

férfi divatáru-üzlet

KASSA, Fő-utca 27. szám alatt.

Őszi ujdonságok

divatos nyakkendőkben.
fehérművekben. Magyar gyártmányu modern őszi kalapok és magyar gyártmányu cipők. Esernyők. Utazó takarók, pipere-cikkek.

Bőr-árak.

Megérkeztek az őszi ujdonságok.

MeiselsKassa, Fő-utca 58.
A Nemzeti Színházzal szemben**Leo**

Női divat és vászonárak raktára. Nagy választék **színes és fekete selymekben.** Dus választék bel- és külföldi **női ruhakelmékben.** Paplan és ágytakarók. Asztalhemük és menyasszonyi kelengyék, zsebkendők, cosmanosi barchet.

Mindenféle butor-kreppék,
madráckelmék,
posztó- és kötött kendők.

Őszi ujdonságok!

TITKOS

betegségek ellen a legjobb szer a
„**TRIAS**”

2-3 napi befecskendezéssel a folyást utóbjai és fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A legregibb s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor 2,72, nőknek kor 3,54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Fecskendő külön 1 korona. Raktár: **SZEGŐ és HERCZ** urak gyógyszerárában, Kassa, Fő-utca 13. sz. titoktartás mellett küldi a készítő is. Papp gyógyszerára Tisza-Szentimrén

Kiadó: Murányi József.

KISHIRDETÉSEK.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkből 8 fillér. A kishirdetések előre fizetendők. Hirdetéseket felvesz a „NAPLO”, kassai független napilap kiadóhivatala.

Kassa, Kossuth Lajos-utca 16. szám.

Akinek ismeretség híján

házasúrsra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsarra,
vinczellőre,
kertészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobalányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.,
vagy

Aki

mindezeket vétel vagy bevétel céljából keresi.

aki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban érte, ha a

„NAPLO”

kassai független napilap kishirdetési rovatát használja.

BRADOVKA GYULA

— KASSA —

Kossuth Lajos utca 24. szám.

Gőzerőre berendezett
ruhafestőde
és vegytisztító intézet.

Vegyileg tisztítanak és festetnek a legrövidebb idő alatt

női, férfi- és gyermek-öltönyök,

függönyök, csipkék és kézimunkák stb.

Hirdetések

a „NAPLO” számára felvételnek a kiadóhivatalban, Kossuth Lajos utca 16. szám alatt.

Legjobb minőségű**Porosz-Sziléziai szalonkőszén és gázipirszén (koksiz)**

továbbá **Salgó-Tarjáni, Kazinczi és gróf Larisch-féle karvini szenek** (melyeknek kizárólagos eladását bírom) úgy szobafűtésre, mint ipari célokra

eredeti bányáinak

mellett megrendelhetők teljes kocsirakomány vagy egész fuvarokban

Kőszéntelep a m. kir.**UNGÁR ADOLF****államvasutak vágányán.**

kőszénnagykereskedő irodájában

TELEFON 176. SZÁM.**KASSA, Gróf Bercesényi-utca 3. sz.****Háziasszonyok figyelmébe!****Üzletáthelyezés!**

Domonkos-tér 2-ik **Mészáros-utca 62.** szám alá a Domonkos-utca alatti üzletemet **kosok klastromával** szemben helyeztem át. Ugyanott, valamint **Kossuth Lajos-utca 5. szám** alatti fióküzletemben a legjobb minőségű zsemlye és vajjas kifli, **8 darabonként 10 kr**ért kapható. Kenyéráram: vegyes és barna kenyér **9 kr.**, rozskenyér **10 kr.** és fehér kenyér **12 kr.** kg.-ként. Karlsbadi kenyér **7 darab 10 krajcár.**

Kassai tejszernak-szövetkezeti tej, zárt üvegekben 10 krajcárért kapható.

Farkas Adolf
pékmester.

Elvtem: Kevés haszon, nagy forgalom!

Elvtem: Kevés haszon, nagy forgalom!

Háziasszonyok figyelmébe!

Nyomatott VITÉZ A ut. könyv-, kő- és műnyomdájában Kassán. 1905